

Yleinen tilannekuva järjestötoiminnasta alue- ja paikallistason järjestötoiminnan kannalta

5.11.2025

Ville Peltoniemi, Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnan kehittäjä

Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunta
www.verkostojarjestot.fi

Yleinen tilannekuva järjestötoiminnasta

- STEA avustusten siirryttyä valtion budjettirahoitukseen **järjestöjen epävarmuus tulevast**a lisääntynyt.
- **Hanke- ja kehittämisavustukset** rajuimmin leikkurin alla → Vaikutukset alue- ja paikallistason järjestötasolla merkittäviä ja vaikutukset alkavat näkymään entistä voimakkaammin vuoden 2026 jälkeen.
- **Ristiriita**: Hyvinvointialueiden muodostumisen jälkeen sote- ja hyte-kenttä "alueellistunut", mutta avustusten pienenemisen myötä alue- ja piiritason toiminnoista luovutaan.
- **Hyvinvointialueiden** organisaatiomuutokset, YT-neuvottelut ja henkilöstövähennykset
- Alueilla järjestöt luoneet aktiivisesti uusia **yhteistyömalleja** perustoimintojen toteuttamiseen resurssiviisaasti.
- Oikeusministeriön **Kansalaisjärjestöstrategiatyö** → Eu-rahoitus → Omarahoituksiin sekä raskaisiin hakuprosesseihin alueellinen yhteistyö. (Järjestöt jäävät myös usein ulkopuolelle hankehakujen suunnitteluvaiheessa, vaikka heiltä odotetaan panosta toteutukseen)

Tilannekuvaa hyvinvointialueen järjestöyhteistyöstä –Nostoja 5.11.2025

- Maakuntien verkostojärjestöjen alueelliset tilannekuvakyselyt on koonnut yhteen valtakunnallisesti Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunta. Tilannekuvat ovat jatkoa 2024 päättyneen järjestöjen Sotemuutostuki-hankkeen laatimille tilannekuville.
- Keväällä 2025 kerätty tiedot liittyen hyvinvointialueiden avustuksiin ja elokuussa tarkemmin tiedot järjestöyhteistyön rakenteisiin, resursseihin sekä toimintamalleihin.
- Joillain alueilla kyselyn vastaajana on toiminut verkostojärjestön edustaja ja joillain alueilla hyvinvointialueen edustaja. Vastaukset kyselyyn on saatiin jokaiselta hyvinvointialueelta.

Lisätietoja:

<https://www.verkostojarjestot.fi/hyvinvointialueiden-jarjestoyhteistyon-tilannekuvat/>
sekä

Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnan kehittäjä

Ville Peltoniemi

Ville.peltoniemi@kyt.fi

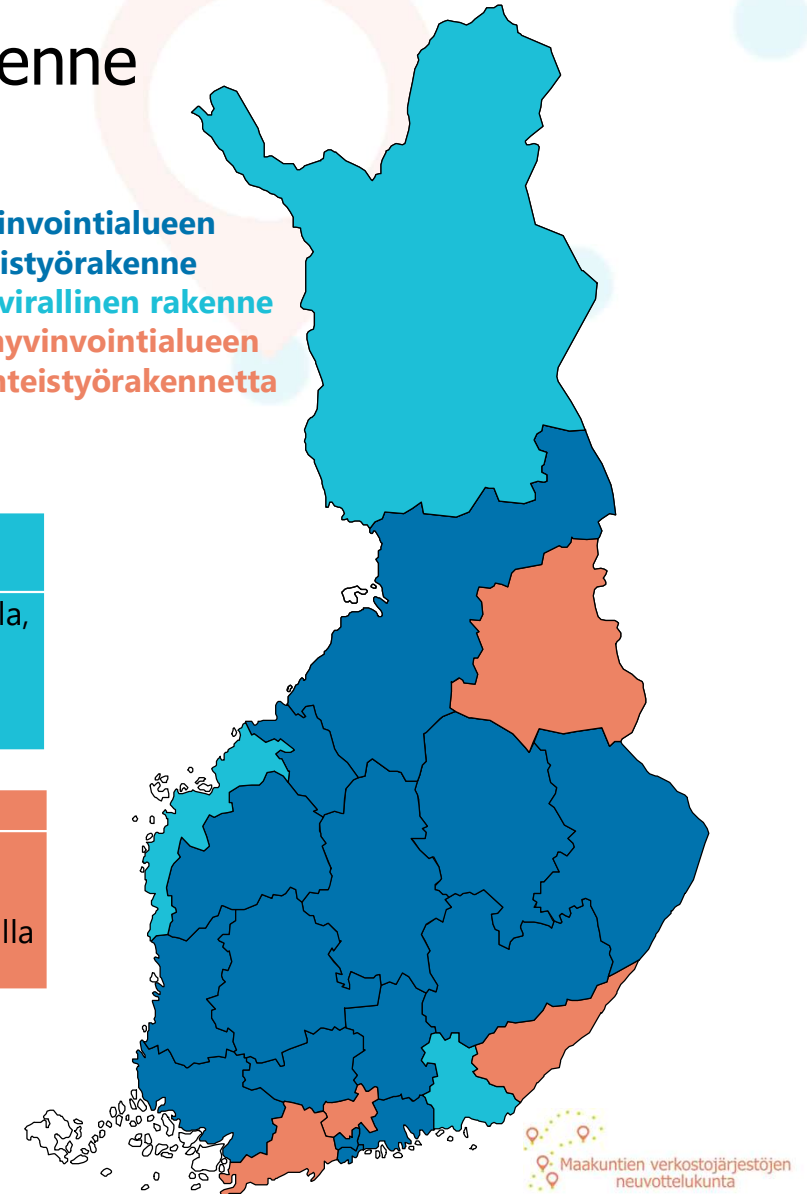
Hyvinvointialueen perustama yhteistyörakenne

Etelä-Savo	Etelä-Savon laaja-alainen hyte-verkosto
Helsinki	Järjestöneuvottelukunta
Itä-Uusimaa	Järjestöjen kumppanuuspöytä
Kanta-Häme	Hyte-yhdyspintarakenne
Keski-Pohjanmaa	Alueneuvottelukunta
Keski-Suomi	Järjestö- ja seurakuntafoorumi
Pohjois-Karjala	Maakuntaliiton alla toimiva P-K Järjestöasiain neuvottelukunta, jossa hv-alueen asiantuntijat mukana
Pohjois-Pohjanmaa	Järjestöyhteistyöryhmä JYRY, hyvinvointialueen järjestö- ja seurakuntayhteistyön strateginen yhteistyörakenne
Pohjois-Savo	Pohjois-Savon hyvinvointialueen HYTE-neuvottelukunta
Päijät-Häme	Päijät-Hämeen järjestöneuvottelukunta
Pirkanmaa	Järjestöyhteistyöryhmä
Satakunta	Hyvinvointialueen lakisääteisten vaikuttamistoimielinten rinnalla oleva Yritys- ja järjestöneuvottelukunta
Vantaa-Kerava	Järjestöyhteistyön neuvottelukunta
Varsinais-Suomi	Järjestöjen neuvottelukunta

Alueella on hyvinvointialueen perustama yhteistyörakenne
Alueella on epävirallinen rakenne
Alueella ei ole hyvinvointialueen perustamaan yhteistyörakennetta

Epävirallinen rakenne
 Etelä-Pohjanmaalla, Kymenlaaksossa, Pohjanmaalla ja Lapissa

Ei rakennetta
 Kainuussa, Länsi-Uudellamaalla, Keski-Uudellamaalla ja Etelä-Karjalassa

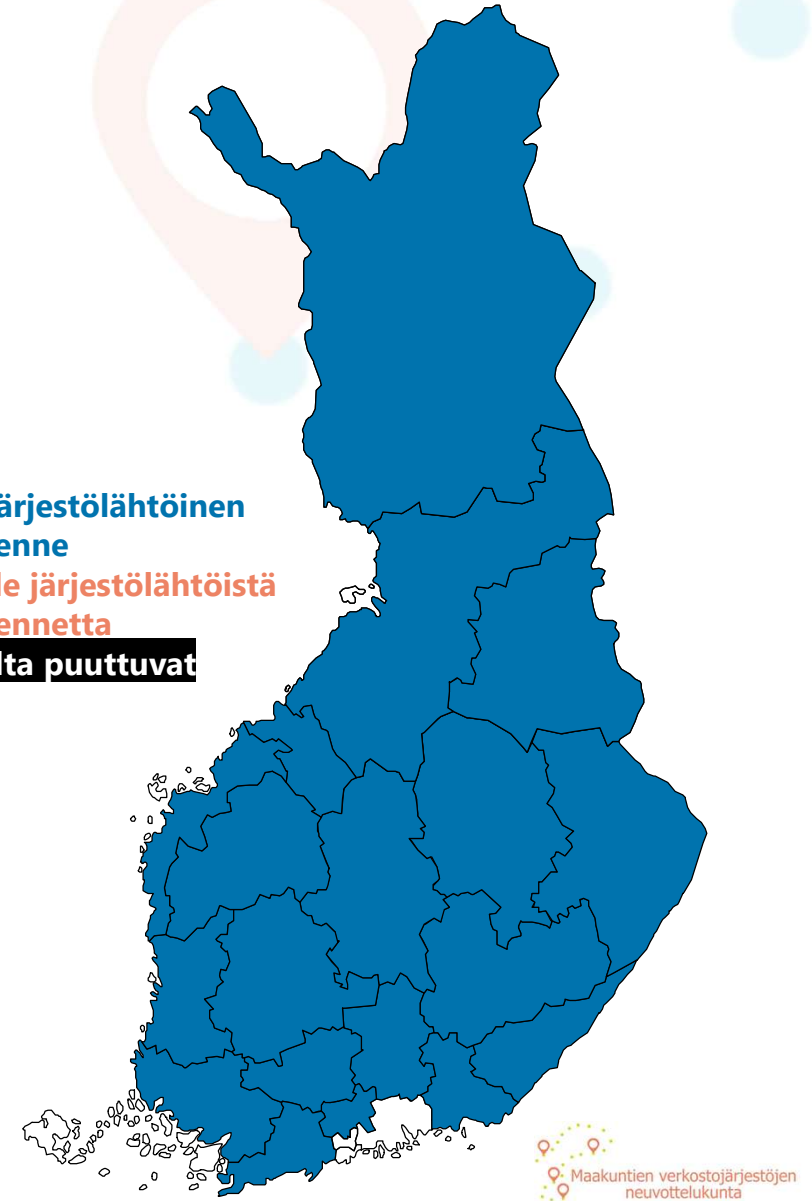
Järjestölähtöinen yhteistyörakenne

Etelä-Karjala	Etelä-Karjalan maakunnan ja järjestöjen kumppanuuspöytä
Etelä-Pohjanmaa	Järjestöneuvosto
Etelä-Savo	YhES-järjestöneuvottelukunta.
Helsinki	Alueen vastaus puuttuu
Itä-Uusimaa	Alueen vastaus puuttuu
Kainuu	Kainuun järjestöasiainneuvottelukunta, Kainuun JANE.
Kanta-Häme	Järjestöneuvottelukunta, jossa muun muassa hyvinvointialueen edustus
Keski-Pohjanmaa	Keski-Pohjanmaan liiton koordinoima Järjestöjen työryhmä, Järjestöjen pyöreä pöytä –tapahtuma
Keski-Suomi	Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä. Keski-Suomen järjestöjen ja maakunnan Järjestöareena.
Keski-Uusimaa	Keski-Uudenmaan järjestöneuvottelukunta
Kymenlaakso	Kymenlaakson järjestöjen neuvottelukunta.
Lappi	Lapin maakunnallinen järjestöneuvottelukunta
Länsi-Uusimaa	Länsi-Uudenmaan Järjestöneuvottelukunta
Pirkanmaa	Järjestöyhteistyöryhmä, perustettu järjestöjen ja hyvinvointialueen yhteistyössä
Pohjanmaa	Järjestöneuvottelukunta, Pohjanmaan yhdistykset ry (kattojärjestö), OLKA-toiminta (järjestäytynyt vapaaehtoistoiminta sairaalassa ja sote-keskuksissa OLKA-pisteet)
Pohjois-Karjala	Pohjois-Karjalan Järjestöasiain neuvottelukunta JANE.
Pohjois-Pohjanmaa	Sote-järjestöjen alueverkosto (Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry), järjestöjen alueellinen yhteistyö- ja vaikuttamisverkosto
Pohjois-Savo	Pohjois-Savon järjestöneuvosto
Päijät-Häme	Päijät-Hämeen Yhdistysfoorumi
Satakunta	Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta
Vantaa-Kerava	Alueen vastaus puuttuu
Varsinais-Suomi	Useita, esim. 113-järjestöneuvottelukunta ja Miepä-neuvottelukunta.

Alueella on järjestölähtöinen yhteistyörakenne

Alueella ei ole järjestölähtöistä yhteistyörakennetta

Tiedot alueelta puuttuvat

Järjestöyhteistyön asiakirjat (tilanne 08/-24 ja 08/25)

Asiakirja on (esimerkit alla)

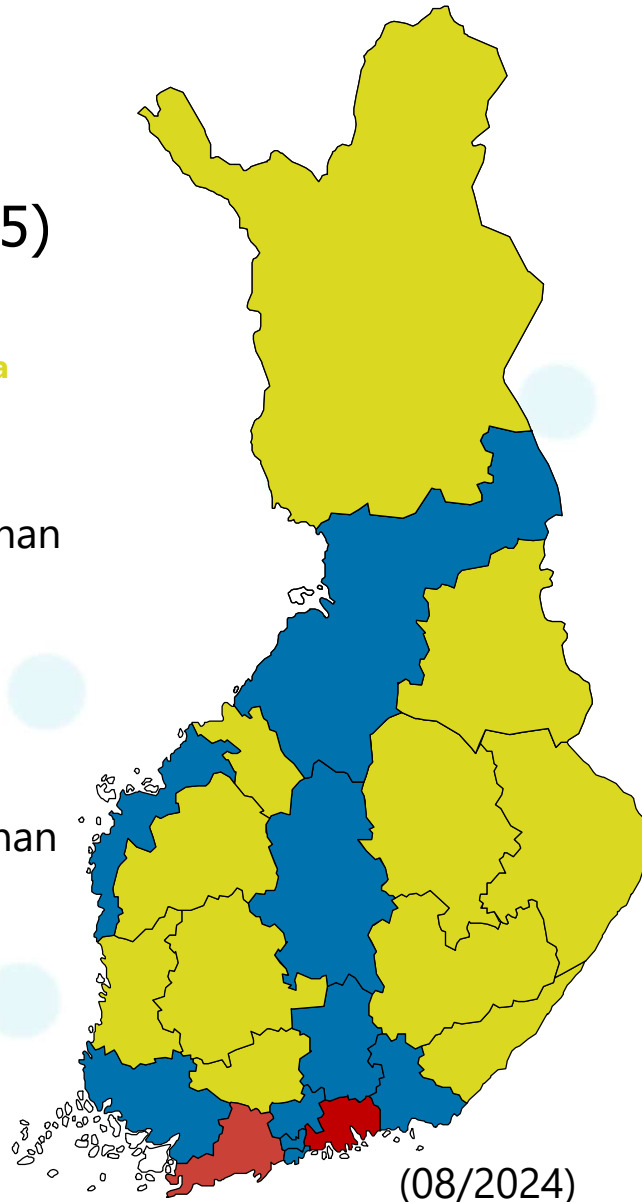
Asiakirja on suunnitteilla/valmistelussa

Ei asiakirjaa

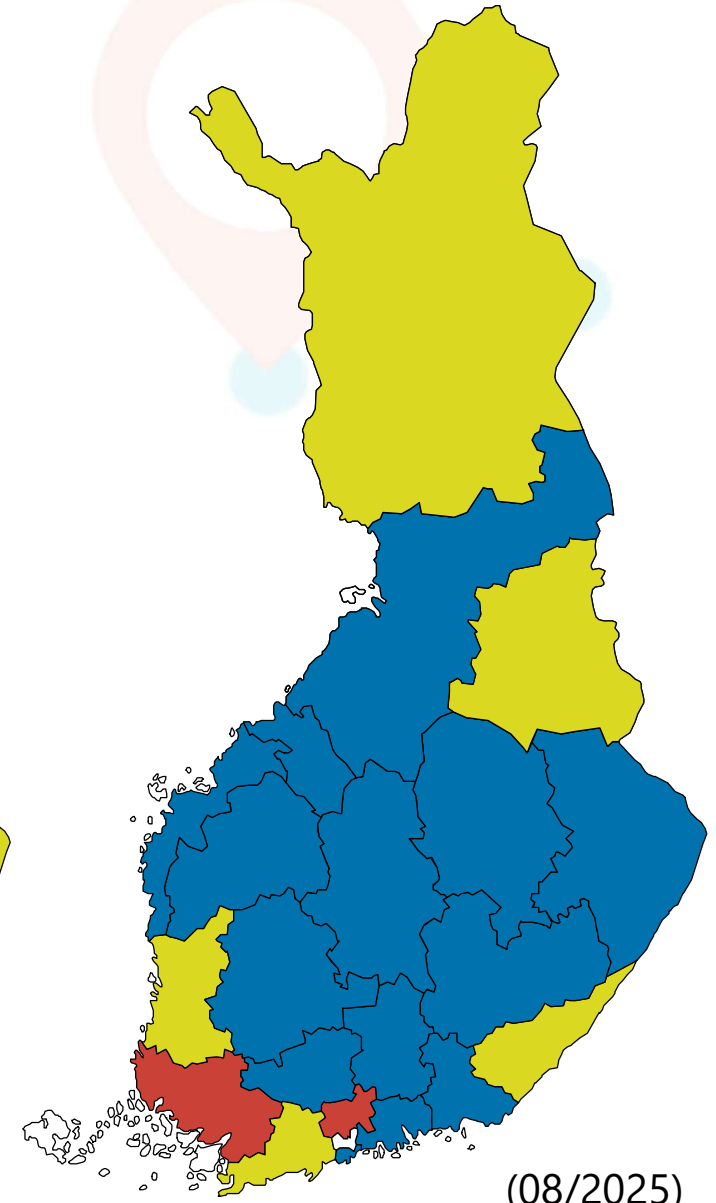
Esimerkkejä asiakirjoista

Hyvinvointialueen järjestöjen toiminnan tuen ja avustamisen periaatteet

- Järjestöyhteistyön tiekartta
- Järjestöstrategia
- Järjestöjen neuvottelukunnan toimintasääntö
- Hv-alueen Järjestöneuvottelukunnan toimintasääntö ja yhdistysten yhdistys- ja järjestöstrategia
- Järjestöyhteistyön periaatteet hyvinvointialueella

(08/2024)

(08/2025)

Nimetyt järjestöyhteistyön vastuuhenkilöt

(tilanne 08/2025)

Hyvinvointialueella on nimetty
järjestöyhteistyöhön vastuuhenkilö
Ei nimettyä vastuuhenkilöä

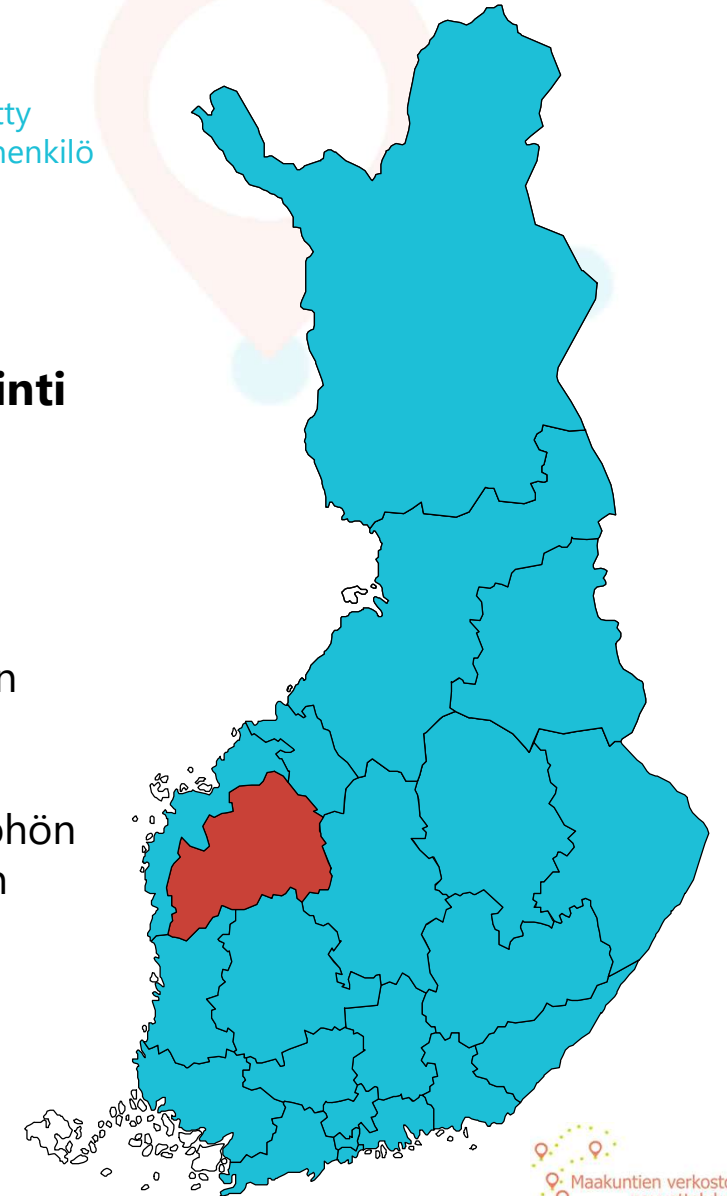
Vastuuhenkilöiksi on nimetty mm. seuraavilla nimikkeillä toimivia:

- Järjestökoordinaattori
- HYTE-koordinaattori
- Osallisuus- ja järjestöasiantuntija
- Kumppanuuspäällikkö
- Järjestö- ja kumppanuusasiantuntija
- Hyvinvointikoordinaattori
- Asiakkuuspäällikkö
- Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö
- Suunnittelupäällikkö/Suunnittelija

Järjestöyhteistyön resursointi

**tieto resursoinnista vain 13 hyvinvointialueelta*

- Useimmilla vastanneista hyvinvointialueista(6) järjestöyhteistyöhön on kohdennettu 1 htv.
- Muutoin vaihtelua 0,5-2 htv:n välillä.
- Ainoastaan yksi vastanneista kuvasi, ettei järjestöyhteistyöhön ole määritetty resurssia, vaan "järjestöyhteistyö kuuluu kaikkien tehtäviin"

** Etelä-Pohjanmaalla tilanne kyselyn toteutushetkellä muutoksessa*

Vahvuudet järjestöyhteistyössä

Toimivat rakenteet ja vuorovaikutus

- **Hyvinvointialueille on nimetty järjestöyhteistyön yhdyshenkilöitä**, koordinaattoreita ja edustajia (esim. neuvottelukuntiin)
- Useilla alueilla toimii **järjestöneuvottelukunta**, jossa myös HVA:n edustus

Arvostus ja kumppanuus

- HVA tunnistaa järjestöt merkittävinä kumppaneina HYTE-työssä ja palvelukehityksessä
- Vahva viesti järjestötyön arvostamisesta ja kunnioittamisesta, erityisesti mm. kokemusasiantuntijuuden osalta

Toimiva vuoropuhelu

Järjestöjen oma vahva organisoituminen

- Verkostojärjestöt + Järjestökentän sisäinen työnjako ja yhteistyö toimii monin paikoin hyvin

Pitkät yhteistyön perinteet

- Osalla alueista on jo ennen hyvinvointialueita rakennettu vahva yhteistyöpohja

Konkreettisia esimerkkejä tilannekuvassa:

<https://www.verkostojarjestot.fi/hyvinvointialueiden-jarjestoyhteistyon-tilannekuvat/>

Mitkä asiat järjestöyhteistyöhön liittyen kaipaavat vielä kehittämistä hyvinvointialueilla?

Rakenne ja resurssit

- Yhteistyön koordinointi vaatii vakiintuneen rakenteen ja siihen osoitettua resursointia (esim. 100 % työajalla työskentelevä yhdyshenkilö).
- Konkreettisia rakenteita. esim. vaikuttamistoimielintä, teemakohtaisia kumppanuuspöytiä, vaikuttamistoimielintä, ym. Avoimet kuulemistilaisuudet eivät vastanneet odotuksia.

Avustusprosessit

- Myöhäisen maksatuksen (keväällä) koettiin rajoittavan toiminta-aikaa ja suunnitelmallisuutta.

Tilojen käyttö ja infrastruktuuri

- Hyvinvointialueen tilojen hyödyntäminen järjestöjen käyttöön vaatii mallinnusta ja kehittämistä.

Yhteinen tiedonhallinta ja viestintä

- Hyvinvointialueen ammattilaisten tietoutta järjestöjen toiminnasta tulisi lisätä.
- Hyvinvointialueen organisaatorakenteen ymmärryksen sekä yhteistyömahdollisuuksien tiedostamisen lisääminen.

Järjestöt osana palvelupolkuja

- Palvelupolkuja voisi kehittää yhdessä järjestöjen kanssa, asiakasnäkökulma huomioiden.

Järjestöjen osallistaminen ja näkyvä tunnustaminen

- Yhteistyön muodot ja vaikutukset tulisi tehdä näkyviksi, esimerkiksi järjestöyhteistyön asiakirjaa kehittämällä – pelkkä avustusten lista ei riitä.